

T.C
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
MÜZİK BİLİMLERİ BÖLÜMÜ

LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SANATA OLAN İLGİSİ

HİLAL GİRGİN

TEZ DANIŞMANI

DOÇ. DR. EMRAH LEHİMLER

ERZURUM 2025

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Hilal GİRĞİN tarafından hazırlanan “Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrencilerinin Sanata Olan İlgisi” başlıklı çalışması 27/06/2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Müzik Bilimleri Bölümü Müzikoloji Ana Sanat Dalında, Diploma Çalışması (lisans tezi) olarak kabul edilmiştir.

Danışman:	Doç. Dr. Emrah LEHİMLER	
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Ahmet Selim DOĞAN	
Jüri Üyesi:	Prof. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Ferhat ÇELİKOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Koray ÇELENK	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Mehmet Can PELİKOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Şevki Özer AKÇAY	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Vefa TERZİOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yavuz ŞEN	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Yılmaz KAHYAOĞLU	
Jüri Üyesi:	Doç. Dr. Semih OKCU	
Jüri Üyesi:	Dr. Öğr. Üyesi Tuncay ARAS	
Jüri Üyesi:	Arş. Gör. Ahmet ALUMUR	

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim, Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylarım.

Prof. Dr. Özgür Sadık KARATAŞ

Bölüm Başkanı

TEŞEKKÜR

Bu araştırma konusunun belirlenmesi ve gerçekleştirilmesi süreci boyunca bilgi birikimi, sabrı ve rehberliğiyle tez sürecimin her aşamasında yanımda olan değerli danışman hocam; Doç. Dr. Emrah Lehimler başta olmak üzere, lisans eğitimim boyunca değerli bilgilerini bizlerle paylaşan, kullandıkları her kelimenin hayatıma kattığı önemini asla unutmayacağım sayın hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak eğitim hayatım boyunca bana her zaman destek olan sevgili aileme, sonsuz sabırları ve motivasyonları için minnettarım. Ayrıca bu süreçte manevi desteğini esirgemeyen ve her zaman yanımda olan arkadaşlarıma da teşekkürlerimi sunarım.

Hilal GİRGIN

ÖZET

LİSANS TEZİ

GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SANATA OLAN İLGİSİ

Hilal GİRĞİN

Haziran 2025, 36 sayfa

Amaç: Bu çalışmanın temel amacı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim görmekte olan öğrencilerin sanata olan ilgilerini belirlemek ve bu ilgiyi bölüm bazında karşılaştırmaktır. Fakültede yer alan dokuz bölümün öğrencileri arasında sanata ilgi düzeylerinin farklılaşıp farklılaşmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Yöntem: Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli ile yürütülmüştür. Çalışma grubunu 2024-2025 eğitim-öğretim yılında Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim gören 250 öğrenci oluşturmaktadır. Veriler, Prof. Dr. Orhan Taşkesen tarafından geliştirilen 20 maddelik “Sanata İlgi Ölçeği” ile toplanmıştır. Ölçek 5’li Likert tipinde hazırlanmış olup geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmıştır. Verilerin analizi SPSS 25.0 programı ile gerçekleştirilmiş; tanımlayıcı istatistikler, t-testi ve ANOVA gibi analizler kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin genel olarak orta ve üst düzeyde sanata ilgi gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Müzik Bilimleri bölümü öğrencileri en yüksek sanata ilgi düzeyine sahipken, Heykel, Fotoğraf, Sahne Sanatları ve Tekstil Tasarımı bölümlerinde bu ilgi daha düşüktür. Kadın öğrencilerin sanata olan ilgisi erkek öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur. Yaş gruplarına göre anlamlı bir fark gözlenmemiştir.

Sonuç: Araştırmanın sonuçları, sanata olan ilginin bölümler arasında farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu farklılıkların, sanat eğitimi sürecinde göz önünde bulundurulması ve öğrencilerin ilgi düzeylerini artırmaya yönelik uygulamaların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanata ilgi, sanat eğitimi, güzel sanatlar, öğrenci ilgisi, sanat bölümleri

ABSTARCT
BACHELOR’S THESIS
FİNE ARTS FACULTY STUDENTS’ INTEREST İN ART

Hilal GİRĞİN

July- 2025, 36 page

Purpose: The main purpose of this study is to determine the level of art interest among students studying at the Faculty of Fine Arts, Atatürk University, and to compare these levels across different departments. The study seeks to identify whether interest in art differs significantly among students from the nine departments of the faculty.

Method: This research was conducted using a quantitative survey model. The study group consisted of 250 students enrolled in the Faculty of Fine Arts during the 2024–2025 academic year. Data were collected using the 20-item “Art Interest Scale” developed by Prof. Dr. Orhan Taşkesen. The scale is a valid and reliable 5-point Likert-type instrument. The data were analyzed using SPSS 25.0 software, employing descriptive statistics, t-tests, and ANOVA analyses.

Findings: According to the results, students showed a moderate to high level of interest in art. The highest levels of interest were observed in the Musicology department, while the lowest levels were found in Sculpture, Photography, Performing Arts, and Textile Design. Female students showed higher levels of interest in art compared to male students. No significant differences were observed across age groups.

Conclusion: The findings suggest that art interest levels vary among departments. These differences should be taken into account in the planning of art education programs, and new approaches should be developed to enhance student interest in less-engaged departments.

Key Words: Art interest, art education, fine arts, student engagement, art departments

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI	i
TEŞEKKÜR	ii
ÖZET	iii
ABSTARCT.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLolar DİZİNİ	vii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş	1
Kavramsal Çerçeve.....	5
Sanat Kavramı	5
Sanat Eğitimi	6
İlgi kavramı.....	6
Estetik ve Estetik Algı	7
Güzel Sanatlar ve Güzel Sanatlar Fakülteleri.....	7
Sanata Olan İlgiye Etki Eden Faktörler	7
Resim Bölümü	8
Grafik Tasarım Bölümü	8
Heykel Bölümü.....	8
Seramik Bölümü	9
Geleneksel Türk Sanatları Bölümü.....	9
Müzik Bölümü	9
Sahne Sanatları Bölümü	9
Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü.....	9
Fotoğraf Bölümü.....	10
Türkiye’de Sanat Eğitimi: Gelişimi, Önemi ve Mevcut Durum	10
Türkiye’de Sanat Eğitiminin Tarihsel Gelişimi	10
Türkiye’de Sanat Eğitimine İlişkin Sorunlar ve Gelişim Alanları	11

Sanat Eğitiminin Bireysel ve Toplumsal Etkileri	12
Güzel Sanatlar Fakültelerinin Rolü	12
Bölgesel Faktörler ve Erzurum Örneği.....	13
Araştırmanın Amacı ve Problemi	9
Varsayımlar	10
Literatür Taraması.....	10
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	13
İKİNCİ BÖLÜM	14
Yöntem	14
Araştırmanın Modeli.....	14
Çalışma Grubu	14
Katılımcıların Demografik Özellikleri	15
Etik İlkeler	16
Verilerin Toplanması.....	16
Veri Toplama Aracı	16
Veri Kodlama ve Analiz Süreci	17
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	18
Bulgular	18
Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	18
İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	19
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	20
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular	21
Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular	23
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	25
Sonuç Ve Öneriler.....	25
KAYNAKÇA.....	27

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri	15
Tablo 2. Puanlama Düzeyleri	18
Tablo 3. Sanata karşı ilgi puanlarının dağılımı	18
Tablo 4. “Duygu ve muhakeme”, “davranış” puanlarının dağılımı	19
Tablo 5. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin cinsiyete göre anlamlılığını gösteren T-testi sonuçları.....	19
Tablo 6. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından cinsiyete göre anlamlılığını gösteren T-testi sonuçları	20
Tablo 7. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin yaşa göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları.....	20
Tablo 8. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından yaşa göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları	21
Tablo 9. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları	21
Tablo 10. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren TUKEY testi sonuçları	22
Tablo 11. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre dağılımı	22
Tablo 12. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları	23
Tablo 13. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları.....	23
Tablo 14. Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları	24

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Sanat, insanlık tarihi boyunca bireylerin duygu, düşünce ve hayal dünyasını ifade etmenin en güçlü yollarından biri olmuştur. Bireyler, sanat aracılığıyla hem kendilerini hem de içinde yaşadıkları toplumu anlamlandırır. Bu anlamda sanat, sadece estetik bir faaliyet değil; aynı zamanda bir iletişim, kültürel aktarım ve eğitim aracıdır (Tunalı, 1996). Günümüzde sanat eğitimi, bireylerin kişisel gelişimlerini destekleyen önemli bir alan haline gelmiştir. Bu gelişimde en temel rolü ise güzel sanatlar eğitimi üstlenmektedir.

Sanat eğitimi veren kurumlarda öğrencilerin sanata olan ilgisinin belirlenmesi hem eğitim politikalarının gözden geçirilmesi hem de bölüm içeriklerinin öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi açısından önemlidir. Ayrıca bu çalışma, Erzurum gibi bölgesel farklılıklar gösteren şehirlerde sanata olan ilginin analiz edilmesi ve geliştirilmesi konusunda katkı sağlayacaktır.

Özellikle Anadolu'nun doğu bölgelerinde bulunan sanat kurumları, genellikle sınırlı olanaklara sahip olduklarından, burada eğitim alan öğrencilerin sanata yaklaşımlarını incelemek, sanatın toplumsal etkisi açısından çok değerlidir (Kurt, 2016).

Güzel sanatlar fakülteleri, sanatla ilgili eğitim almak isteyen öğrencilerin sanatsal, estetik ve teknik becerilerini geliştiren kurumlardır. Bu fakültelerde öğrenciler yalnızca belli bir sanat dalında bilgi sahibi olmakla kalmaz; aynı zamanda sanata dair ilgi, tutum ve yaklaşımlar da geliştirirler. Öğrencilerin sanata olan ilgileri, onların sanat üretimi yapma isteği, sanatsal etkinliklere katılımı ve sanatı bir yaşam biçimi haline getirme çabaları üzerinde doğrudan etkilidir (Eisner, 2002).

Araştırmanın Amacı ve Problemi

Bu çalışmanın temel amacı, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgilerini bölümler bazında incelemektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde yer alan 9 farklı bölümden (Resim, Heykel, Grafik, Seramik, Moda ve Tekstil Tasarımı, Geleneksel Türk Sanatları, Sahne Sanatları, Müzik, Fotoğraf) 250 öğrenciyle yapılmıştır.

Araştırmanın problem cümlesi “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri ne durumdadır?” olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın ana amacı doğrultusunda aşağıda verilen sorulara yanıt aranmıştır:

1. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri ne durumdadır?
2. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri cinsiyet açısından farklılık göstermekte midir?
3. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri yaş açısından farklılık göstermekte midir?
4. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri sınıf düzeyi açısından farklılık göstermekte midir?
5. Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri öğrenim gördükleri bölüm açısından farklılık göstermekte midir?

Varsayımlar

Araştırmaya katılan öğrenciler anket sorularına samimi ve doğru yanıtlar vermiştir.

Bu temel varsayım, elde edilen verilerin geçerliliği açısından önem taşımaktadır.

Sanata olan ilgi, öğrencilerin bulundukları bölümlere göre farklılık göstermektedir.

Her bölümün sanatsal yönelimi farklı olduğundan dolayı, öğrencilerin sanata ilgisi bu bölümler arasında değişebilir.

Öğrencilerin sanata olan ilgisi, cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Önceki çalışmalarda kadın öğrencilerin sanata daha fazla ilgi gösterdiği gözlemlenmiştir.

Sanata ilgi düzeyi, öğrencilerin sınıf düzeyine göre farklılık göstermektedir.

Özellikle üst sınıf öğrencilerinin sanatla daha fazla etkileşimde olması nedeniyle, ilgi düzeylerinin daha yüksek olabileceği varsayılmıştır.

Sanata ilgi düzeyi, yaş değişkenine göre anlamlı farklılık göstermektedir.

Yaş ilerledikçe bireylerin sanatla kurduğu ilişki farklılaşabilir. Bu nedenle yaşın sanata ilgiyi etkileyen bir faktör olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmada kullanılan “Sanat İlgisi Ölçeği” geçerli ve güvenilirlerdir.

Orhan Taşkesen tarafından geliştirilen bu ölçek daha önceki çalışmalarda yüksek güvenirlik katsayısı (Cronbach's alpha > .80) ile test edilmiştir.

Katılımcıların bölümlere göre dağılımı, çalışmanın amacına hizmet edecek çeşitliliktedir.

Farklı sanat dallarının (örneğin müzik, resim, fotoğraf, heykel vb.) öğrencileri dahil edilerek bölümler arası karşılaştırma yapılabilmesi mümkün kılınmıştır.

Anket formu, öğrencilerin sanata olan ilgilerini duygu - muhakeme ve davranış boyutlarıyla yeterli düzeyde ölçmektedir.

Bu varsayım, ölçme aracının kapsam geçerliliği açısından önemlidir.

Literatür Taraması

Sanata ilgi konusunda yapılan çalışmalar, genellikle öğrencilerin sanata yönelik tutumları ve sanatsal etkinliklere katılımları üzerine odaklanmıştır. Örneğin Özsoy (2011), üniversite öğrencilerinin sanata ilgisinin büyük oranda aile yapısı ve okul öncesi sanat deneyimiyle ilişkili olduğunu belirtmiştir. Demir ve Şahin (2018), farklı fakültelerdeki öğrencilerin sanata olan ilgisini karşılaştırarak, sanat fakültelerinde bu ilginin daha yüksek olduğunu saptamıştır. Ancak Erzurum gibi Doğu Anadolu bölgesinde yer alan üniversitelerde bu konuda yapılan araştırmalar sınırlıdır.

Bu çalışma, hem fakülte içi karşılaştırma yapması hem de bölgesel olarak veri sunması açısından literatüre katkı sunmayı hedeflemektedir.

Sanat, bireyin duygu, düşünce ve hayal gücünü estetik bir biçimde ifade ettiği yaratıcı bir etkinlik alanıdır (Erinç, 2005). Sanat eğitimi ise bireyin bu yaratıcı gücünü geliştirmeyi, estetik duyarlılığını artırmayı ve sanatsal üretim yapabilme becerisi kazanmasını amaçlar (Kırıçoğlu, 2004). Özellikle güzel sanatlar fakültelerinde verilen sanat eğitimi, bireylerin mesleki yeterliliklerinin yanı sıra sanata karşı ilgi ve tutumlarını da etkiler (Sümer, 2016).

Güzel Sanatlar Fakülteleri, Türkiye'de 1980'li yıllardan itibaren hızla yaygınlaşmış ve farklı sanat disiplinlerine yönelik bölümler açılmıştır. Bu fakültelerde resim, heykel, grafik, seramik, geleneksel Türk sanatları, müzik, sahne sanatları, fotoğraf ve sinema gibi alanlarda eğitim verilmektedir (Baloğlu & Karakelle, 2010). Bu çok disiplinli yapı, öğrencilerin sanatla olan ilişkisini ve ilgisini etkileyen önemli bir faktördür.

Çeşitli araştırmalar, sanat eğitiminin bireyin estetik duygusunu ve sanata karşı tutumunu önemli ölçüde etkilediğini göstermiştir. Özellikle sanat eğitimi alan bireylerin kültürel farkındalık düzeyleri, estetik algıları ve eleştirel düşünme becerileri daha yüksek olmaktadır (Kırıçoğlu & Stokrocki, 2000).

Üniversite düzeyinde yapılan çalışmalar, öğrencilerin sanata olan ilgisinin cinsiyet, bölüm, sosyo-kültürel çevre ve kişisel deneyim gibi değişkenlere bağlı olarak farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur (Kaptan & Korkmaz, 2010). Örneğin, görsel sanatlar eğitimi alan

öğrencilerin sanata ilgisi genellikle daha yüksekken, daha teknik ağırlıklı bölümlerdeki öğrencilerde bu ilginin daha düşük olduğu gözlemlenmiştir (Yılmaz & Yaşar, 2018).

Ayrıca sanata ilginin yalnızca bireysel motivasyonla değil, aynı zamanda öğrenim görülen programın yapısıyla da bağlantılı olduğu vurgulanmıştır. Yani, eğitim programında uygulamalı sanat derslerine ağırlık veren bölümlerde öğrencilerin sanata ilgileri daha yüksek olmaktadır (Özsoy, 2014).

Sanata ilginin ölçülmesine yönelik çeşitli ölçekler geliştirilmiştir. Bunlardan biri olan Sanata İlgî Ölçeği (SİÖ), öğrencilerin sanatsal etkinliklere katılımı, sanat eserlerini takip etme durumu ve sanatsal üretim düzeylerini değerlendirme amacıyla kullanılmıştır (Önder, 2012).

Sakarya Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmada, güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin sanata karşı olumlu tutum içinde oldukları, ancak ilginin bölümler arasında anlamlı düzeyde farklılaştığı bulunmuştur. Örneğin, Resim ve Grafik bölümlerinde okuyan öğrencilerin sanata ilgisi, Moda Tasarımı veya Seramik bölümlerine göre daha yüksek çıkmıştır (Çiftçi & Şahin, 2020).

Benzer şekilde, Anadolu Üniversitesi'nde yapılan bir çalışmada da, öğrencilerin sanata olan ilgisinin yaş, cinsiyet ve mezun oldukları lise türüne göre farklılık gösterdiği bulunmuştur (Yıldız, 2013).

Erzurum, tarihsel ve kültürel olarak geleneksel sanatların (özellikle taş işçiliği, hat sanatı, minyatür) önemli bir merkezlerinden biri olarak kabul edilmektedir. Ancak modern sanat eğitimi açısından Erzurum'da bulunan Güzel Sanatlar Fakültesi, bu potansiyeli akademik düzleme taşıma görevi üstlenmiştir (Doğan, 2015). Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, 9 farklı bölümü ile hem görsel hem işitsel sanat alanlarında öğrenci yetiştirmektedir.

Fakültenin çok disiplinli yapısı, öğrencilerin sanata olan yaklaşımlarında farklılık yaratmaktadır. Örneğin, yaratıcı ifade odaklı bölümlerde öğrenciler daha yoğun sanatsal üretim içinde yer alırken; teorik temelli bölümlerde bu ilginin zamanla azaldığı gözlemlenmiştir (Karakaya & Demir, 2017).

Sanat eğitimi ve sanata ilgi düzeyi üzerine yapılan anket çalışmaları, öğrencilerin hem bireysel hem çevresel faktörlere bağlı olarak sanata yaklaşımlarını etkileyen unsurları ortaya koymaktadır. Öğrencilerin sanatsal etkinliklere katılım oranı, müze ve sergi gezme sıklığı, sanatsal üretim yapma alışkanlığı gibi değişkenler, sanata olan ilginin belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır (Akgül, 2021).

Bu bağlamda, Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerine uygulanan 20 soruluk anket çalışması, hangi bölüm öğrencilerinin sanata daha fazla ya da daha az ilgi duyduğunu ölçmeye yöneliktir. Benzer metodolojik yaklaşımlar, İstanbul, İzmir ve Ankara gibi illerdeki fakültelerde de denenmiş ve etkili sonuçlar vermiştir (Çevik, 2019).

Yukarıda sunulan literatür, sanata olan ilginin çok boyutlu bir yapıya sahip olduğunu ve özellikle güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin eğitim aldıkları bölüme göre bu ilginin değiştiğini ortaya koymaktadır. Erzurum Güzel Sanatlar Fakültesi özelinde yapılan bu çalışma, literatürdeki eksiklikleri gidermek ve bölümler arası farkları ortaya koymak açısından önemli bir katkı sağlamaktadır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Her araştırma belirli koşullar, zaman dilimleri, katılımcı özellikleri ve yöntemsel tercihler çerçevesinde yürütülür. Bu nedenle elde edilen bulgular, bu koşullar dahilinde yorumlanmalı ve genellenme sınırları dikkatle değerlendirilmelidir. Bu çalışma da bazı sınırlılıklar içermektedir. Aşağıda bu sınırlılıklar detaylı biçimde açıklanmıştır:

Bu çalışma,

- Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde 2024-2025 yılları arasında öğrenim gören 250 öğrenci ile,
- Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde yer alan 9 bölüm ile,
- Araştırmada kullanılan 20 soruluk anket formu ile, sınırlandırılmıştır.

Kavramsal Çerçeve

Bu araştırmanın temelini, sanat, sanat eğitimi, ilgi, estetik algı ve güzel sanatlar kavramları oluşturmaktadır. Bu kavramların açıklanması, hem çalışmanın kuramsal altyapısını güçlendirmek hem de elde edilecek bulguların daha iyi anlaşılmasını sağlamak açısından önemlidir.

Sanat Kavramı

Sanat, insanın duygu, düşünce ve hayal gücünü estetik biçimde ifade etmesidir. Tarih boyunca sanat, insanlıkla birlikte değişmiş, farklı kültürlerde farklı biçimlerde yorumlanmıştır. Genel olarak sanat; resim, müzik, heykel, tiyatro, sinema, dans gibi alanlarda üretim yapan yaratıcı eylem biçimidir (Adorno, 2003).

Sanat, sadece bir üretim biçimi değil aynı zamanda bireyin ve toplumun kendini ifade etme biçimidir. Toplumsal olaylara karşı bir tutum geliştirme, duyguların dışavurumu ve kültürel değerlerin aktarımı da sanatın kapsamına girer.

“Sanat, doğanın yeniden yaratılması değil; insanın, doğa ve kendisi üzerine düşüncesinin dışavurumudur.” (Tolstoy, 1904).

Sanatın bireysel gelişim üzerindeki etkisi; estetik zevkin gelişimi, empati kurabilme, yaratıcılık ve özgüven gibi birçok alanda kendini göstermektedir (Dewey, 2007).

Sanat Eğitimi

Sanat eğitimi, bireyin sanatsal bilgi, beceri ve estetik anlayış kazanmasını sağlayan sistemli bir eğitim sürecidir. Bu eğitim süreci bireyin yaratıcı yönünü geliştirmeyi, sanatsal teknikleri öğrenmesini ve sanat yoluyla kendini ifade etmesini hedefler (Kırıçoğlu, 2004).

Sanat eğitimi bireyde;

Estetik duygunun gelişmesini,

Gözlem yeteneğinin artmasını,

Eleştirel düşünme ve yaratıcı problem çözme becerilerinin gelişmesini,

Kendini sanat yoluyla ifade edebilme gücünü destekler.

Sanat eğitimi formal (örgün eğitim) ve informal (yaygın eğitim) yollarla verilebilir. Bu çalışmanın kapsamı gereği, üniversitelerdeki örgün sanat eğitimi esas alınmaktadır.

“Sanat eğitimi bireyin yalnızca meslek edinmesini değil, aynı zamanda yaşamı algılama ve değerlendirme biçimini de dönüştürür.” (Kavcar, 2002).

İlgi kavramı

İlgi, bireyin belirli bir nesneye, konuya veya etkinliğe karşı yönelme, dikkat gösterme ve gönüllü katılım eğilimidir (Ülgen, 1997). Eğitim psikolojisinde, bireylerin bir konuya ilgisi, öğrenme motivasyonu açısından çok önemlidir.

Sanata olan ilgi ise bireyin sanatla ilgili etkinliklere yönelmesi, sanatsal faaliyetlere katılması, sanatsal içerikleri takip etmesi gibi davranışları kapsar (Çetin, 2014). Bu araştırmada “sanata olan ilgi”, öğrencilerin sanatla ne sıklıkla ilgilendikleri, sanatsal etkinliklere katılım durumları, sanatın yaşamlarındaki yeri ve sanat eğitimiyle ilişkileri üzerinden değerlendirilecektir.

Sanata olan ilgi hem bireysel özelliklerden (yetenek, aile desteği, geçmiş deneyimler) hem de çevresel etkenlerden (eğitim kurumları, öğretmen, kültürel çevre) etkilenebilir.

Estetik ve Estetik Algı

Estetik, duyuşsal algı yoluyla elde edilen güzellik deneyimidir. Estetik algı ise bireyin bir sanat ürününü veya estetik değeri olan herhangi bir nesneyi algılama ve değerlendirme biçimidir (Berlyne, 1971).

Sanat eğitimi, bireyin estetik algısını geliştirir; çünkü sanat eğitimi sürecinde birey, görsel ve işitsel öğeleri daha derinlikli bir şekilde algılamayı öğrenir. Estetik algı ile sanata olan ilgi arasında da güçlü bir bağ vardır. Estetik duyarlılığı yüksek bireylerin sanata ilgisi genellikle daha fazladır (Sözen, 2015).

Güzel Sanatlar ve Güzel Sanatlar Fakülteleri

Güzel sanatlar; estetik değer taşıyan, insan yaratıcılığına dayanan ve sanatsal ifade biçimi olan sanat dallarını kapsar. Bu dallar arasında resim, heykel, müzik, tiyatro, grafik tasarım, fotoğrafçılık gibi sanat türleri yer alır (Tunalı, 2001).

Türkiye’de Güzel Sanatlar Fakülteleri, sanat eğitiminin üniversite düzeyindeki en önemli kurumlarıdır. Bu fakültelerde öğrenciler hem uygulamalı hem teorik derslerle sanatın hem teknik hem düşünsel yönünü öğrenmektedir.

Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi de bu çerçevede sanat eğitimi veren kurumlar arasında yer almakta, farklı sanatsal disiplinlerde lisans düzeyinde eğitim sunmaktadır. Bu fakülte'deki bölümler arasında öğrencilerin sanata olan ilgilerinde farklılık olup olmadığı araştırmanın temelini oluşturmaktadır.

Sanata Olan İlgiye Etki Eden Faktörler

Sanata olan ilgi, çok boyutlu bir kavram olup bireyin içsel özelliklerinden çevresel koşullara kadar birçok faktörden etkilenmektedir. Bu faktörler aşağıdaki başlıklar altında özetlenebilir:

Aile Desteği: Sanatla ilgilenen bireylerin çoğu, çocukluk dönemlerinde ailelerinden sanata yönelik destek almıştır (Yıldız, 2018).

Eğitim Süreci: Sanatla ilgili eğitim alan bireylerin sanata olan ilgisi daha güçlüdür.

Kültürel Ortam: Kültürel açıdan zengin bölgelerde yaşayan bireyler sanatla daha sık karşılaşır.

Akademik Bölüm: Bireyin öğrenim gördüğü bölüm, sanata bakış açısını ve ilgisini etkileyebilir.

Kişilik Özellikleri: Yaratıcılık, merak, hayal gücü gibi bireysel özellikler sanata ilgiyi artırabilir.

Bu çalışmada öğrencilerin sanata olan ilgilerinin hangi etmenlerden beslendiği doğrudan ölçülmemiş olsa da, bölümler arası farklılıklar bu değişkenlerin dolaylı etkilerini yansıtabilecektir.

Resim Bölümü

Resim bölümü, görsel sanatların temel disiplinlerinden biri olup, çizim, boyama ve kompozisyon teknikleri aracılığıyla bireyin duygu ve düşüncelerini ifade etmesini amaçlayan bir eğitim alanıdır. Bu bölümde öğrencilere temel sanat eğitimi, desen, renk bilgisi, sanat tarihi ve çağdaş sanat uygulamaları gibi konular öğretilir.

Resim bölümü, bireyin görsel algı ve estetik duyarlılığını geliştirir. Görsel anlatım gücünü artırarak toplumsal olaylara karşı bireyin sanatsal bir duruş sergilemesine imkân tanır.

Grafik Tasarım Bölümü

Grafik tasarımı bölümü, görsel iletişim araçlarıyla bilgi ve mesajların etkili biçimde aktarılmasını sağlayan tasarım disiplini. Tipografi, afiş, kitap kapağı, dijital tasarım, reklam ve marka tasarımı gibi alanlarda eğitim verilir.

Grafik tasarımı, çağdaş sanatın dijitalleşmesi ve medya sanatıyla buluşmasında önemli rol oynamıştır. Sanat ve teknoloji arasında köprü kurarak tasarım odaklı bir sanat anlayışı sunar.

Heykel Bölümü

Heykel bölümü, üç boyutlu sanat yapıtları oluşturmak üzerine odaklanan bir sanat dalıdır. Taş, metal, ahşap, kil ve çağdaş materyaller kullanılarak biçimsel ve kavramsal eserler ortaya çıkarılır.

Heykel sanatı, mekânla ilişkili bir sanat biçimi olup, anıtlar, enstalasyonlar ve çevre düzenlemeleri gibi alanlarda önemli katkılar sunar. Bireyin biçimsel düşünme ve hacimsel farkındalık düzeyini artırır.

Seramik Bölümü

Seramik ve cam bölümü, kil, porselen ve cam gibi malzemeler kullanarak hem sanatsal hem işlevsel objeler üretilmesini amaçlayan bir disiplindir. Geleneksel el sanatları ile çağdaş sanat anlayışını birleştirir.

Seramik ve cam sanatları hem estetik hem de fonksiyonel değer taşıyan eserlerle sanatın gündelik yaşamla bütünleşmesini sağlar. Türkiye’de geleneksel çini ve cam sanatıyla kültürel bağ kurar.

Geleneksel Türk Sanatları Bölümü

Bu bölüm, hat, tezhip, ebru, minyatür ve çini gibi geleneksel Türk sanatlarını akademik düzlemde öğreten ve yaşatan bir alandır. Öğrenciler, hem teorik hem uygulamalı eğitim alarak sanat tarihine ve kültürel mirasa katkıda bulunur.

Geleneksel sanatlar, geçmişle günümüz arasında sanatsal bir köprü kurar. Kültürel kimliğin korunması ve sanat yoluyla aktarılması açısından büyük önem taşır.

Müzik Bölümü

Müzik bölümü, bireyin işitsel algısını geliştirerek nota bilgisi, enstrüman kullanımı, ses eğitimi, müzik tarihi ve kompozisyon gibi konularda profesyonel eğitim veren bir disiplindir.

Müzik, bireyin duygusal gelişimine katkı sağlar ve toplumlar arası iletişimi kolaylaştırır. Sahne sanatlarının temel unsurlarından biridir.

Sahne Sanatları Bölümü

Sahne sanatları bölümü, tiyatro, dans, performans ve drama gibi alanlarda bireylerin eğitildiği disiplindir. Öğrenciler oyunculuk, sahne tasarımı, rejî gibi alanlarda bilgi sahibi olurlar.

Sahne sanatları canlı performansa dayandığı için izleyiciyle doğrudan ilişki kurar. Toplumsal eleştiri, duygusal paylaşım ve estetik deneyimi bir arada sunar.

Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü

Moda ve tekstil tasarımı bölümü, giyim, kumaş tasarımı, moda tarihi ve koleksiyon geliştirme gibi konulara odaklanan bir sanatsal ve endüstriyel disiplindir. Öğrenciler, hem yaratıcı hem teknik bilgi kazanır.

Moda, bireysel kimliğin görsel bir uzantısıdır. Sanatla iç içe gelişerek çağdaş tasarımın bir parçası haline gelmiştir.

Fotoğraf Bölümü

Fotoğraf bölümü, ışık, kompozisyon, estetik ve teknik unsurlar yardımıyla görsel ifade üretimini amaçlayan bir sanat ve iletişim alanıdır. Bu bölümde öğrenciler; temel fotoğraf teknikleri, dijital görüntü işleme, belgesel fotoğrafçılık, sanat fotoğrafı, estetik ve görsel kültür gibi konularda hem kuramsal hem de uygulamalı eğitim alırlar. Fotoğraf hem sanatın hem de belgelemenin güçlü bir aracı olarak, bireyin dünyaya bakışını görselleştirir.

Fotoğraf, 19. yüzyıldan itibaren sanat dünyasında hem belge hem de yaratıcı anlatım biçimi olarak önemli bir yer edinmiştir. Sanat fotoğrafçılığı, duyguların, düşüncelerin ve sosyal mesajların görsel anlatımı için çağdaş bir yöntem sunar. Özellikle dijitalleşmeyle birlikte fotoğraf sanatı, enstalasyon, video art ve yeni medya sanatı ile iç içe geçerek çağdaş sanat üretiminde önemli bir konuma ulaşmıştır.

Türkiye’de Sanat Eğitimi: Gelişimi, Önemi ve Mevcut Durum

Sanat eğitimi, bireylerin estetik algılarını geliştirmeyi, yaratıcı düşüncelerini desteklemeyi, ifade becerilerini artırmayı ve kültürel mirasla bağ kurmalarını sağlamayı amaçlayan çok yönlü bir eğitim alanıdır (Adıgüzel, 2012). Sanat eğitimi, sadece bireysel gelişim için değil, aynı zamanda toplumsal duyarlılığın ve kültürel bilinçlenmenin oluşması açısından da kritik bir rol oynamaktadır.

Sanat eğitimi; görsel sanatlar, müzik, drama, dans ve sahne sanatları gibi alt disiplinleri kapsar. Bu bağlamda Güzel Sanatlar Fakülteleri, bireylerin sanatsal becerilerini mesleki düzeyde geliştirebildiği en önemli kurumsal yapılardır (Erinç, 2020).

“Sanat eğitimi, bireylerin duygu, düşünce ve izlenimlerini estetik biçimde ifade edebilme yeteneklerini geliştirirken; aynı zamanda onların sosyal, kültürel ve zihinsel gelişimlerine de katkıda bulunur.” (Çavaş & Bulut, 2016, s. 95)

Türkiye’de Sanat Eğitiminin Tarihsel Gelişimi

Türkiye’de sanat eğitiminin kurumsal temelleri, Osmanlı’nın son döneminde açılan Sanayi-i Nefise Mektebi (1883) ile atılmıştır. Bu okul, bugünkü Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nin temelini oluşturur. Cumhuriyet döneminde ise sanat eğitimi hem güzel sanatlar akademilerinde hem de öğretmen yetiştiren kurumlarda daha geniş yer bulmuştur. 1950’li yıllardan sonra, Türkiye’deki üniversitelerde güzel sanatlar eğitimi ivme kazanmıştır. Özellikle 1980 sonrasında kurulan yeni üniversitelerle birlikte Güzel Sanatlar Fakülteleri sayısı artmış, resim, müzik, heykel, grafik tasarım, geleneksel Türk sanatları gibi bölümler birçok ilde faaliyet göstermeye başlamıştır (Ayaydın, 2018).

Türkiye'de Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Programları

2024 yılı itibarıyla Türkiye'de 40'tan fazla devlet ve vakıf üniversitesinde Güzel Sanatlar Fakültesi bulunmaktadır. Bu fakülteler, Türkiye'nin farklı coğrafi bölgelerine dağılmış olup sanat eğitimi daha ulaşılabilir hale getirmiştir. Fakültelerde en çok bulunan bölümler şunlardır:

Resim

Heykel

Grafik Tasarımı

Geleneksel Türk Sanatları

Seramik

Moda ve Tekstil Tasarımı

Sahne Sanatları

Müzik

Fotoğraf

Bu programlarda eğitim, uygulamalı stüdyo dersleri, teorik sanat tarihi dersleri ve kültürel sanat dersleriyle çok yönlü bir biçimde yürütülmektedir.

Güzel Sanatlar Fakülteleri, yalnızca mesleki sanat eğitimi vermekle kalmayıp, aynı zamanda bireylerin toplumsal bilinç kazanmasına, estetik beğeni düzeyinin yükselmesine ve eleştirel düşünce becerilerinin gelişmesine katkı sunar (Kırıçoğlu, 2004).

Türkiye'de Sanat Eğitime İlişkin Sorunlar ve Gelişim Alanları

Türkiye'de sanat eğitiminin gelişimi olumlu olmakla birlikte, bazı sorun alanları da dikkat çekmektedir:

a) Sanatın Toplumdaki Değeri

Sanatın toplum genelinde henüz yeterince değer görmemesi, sanat eğitiminin etkisini sınırlayan bir faktördür. Özellikle kırsal bölgelerde veya büyükşehir dışındaki fakültelerde, sanat eğitimi alan öğrencilerin yeterli toplumsal destek ve görünürlük elde edemediği gözlemlenmektedir (Yaman & Korkmaz, 2021).

b) Fiziki ve Teknik Donanım Eksiklikleri

Bazı üniversitelerde sanat fakültelerinin atölye, malzeme ve teknik altyapı eksiklikleri, sanat eğitiminin niteliğini düşürebilmektedir. Bu durum, öğrencilerin sanatsal üretimlerini sınırlamakta ve motivasyonlarını azaltabilmektedir.

c) Sanat Öğretmenlerinin Yetiştirilmesi

Sanat eğitimi veren öğretim elemanlarının da pedagojik yeterlilikleri önemlidir. Ancak her sanatçı, iyi bir eğitimci olmayabilir. Bu nedenle sanat fakültelerinde görev yapan akademisyenlerin sanat bilgisi kadar öğretim becerilerinin de geliştirilmesi gerekmektedir (Çeken & Erkan, 2020).

d) İşgücü Piyasası ile Uyumsuzluk

Sanat eğitimi alan birçok öğrenci, mezuniyet sonrasında sanatla ilgili bir istihdam alanı bulmakta zorlanmaktadır. Bu durum, özellikle son sınıf öğrencilerinin mesleki motivasyonunu olumsuz etkileyebilmektedir.

Sanat Eğitiminin Bireysel ve Toplumsal Etkileri

Sanat eğitimi bireyin: Duyusal zekâsını, Estetik duyarlılığını, Eleştirel düşünme becerisini, Kültürel mirasa bağlılığını geliştiren çok boyutlu bir disiplindir. Aynı zamanda, toplumların demokratikleşmesine, çok sesliliğin gelişmesine ve kültürel çeşitliliğin korunmasına da katkı sağlar (Öztürk, 2019).

Erzurum gibi kültürel çeşitliliği olan illerde sanat eğitiminin etkinliği, hem yerel kültürün yaşatılması hem de ulusal sanat vizyonuna katkı sunması açısından stratejik önem taşır.

Güzel Sanatlar Fakültelerinin Rolü

Güzel sanatlar fakülteleri, öğrencilere sanat eğitimi vererek onların yeteneklerini geliştirmeyi amaçlar. Bu fakültelerde yer alan bölümler; Resim, Heykel, Grafik Tasarımı, Seramik, Moda ve Tekstil Tasarımı, Geleneksel Türk Sanatları, Sahne Sanatları, Müzik ve Görsel İletişim Tasarımı gibi farklı sanat alanlarını kapsar. Her bölümün kendi içinde farklı hedefleri, uygulama yöntemleri ve sanatsal yaklaşımı vardır (Ersoy, 2015). Bu nedenle her bölümdeki öğrencilerin sanata olan ilgisi de farklı düzeylerde olabilir. Örneğin, Resim Bölümü öğrencileri genellikle bireysel sanat üretimine odaklanırken; Grafik Tasarımı bölümü daha çok iletişim ve tasarım odaklı çalışır. Moda ve Tekstil Tasarımı bölümü ise hem estetik hem de işlevsel tasarımlar üretmeye yöneliktir. Müzik ve Sahne Sanatları gibi performansa dayalı

bölümlerde öğrenciler aktif olarak sahneye çıkar ve sanatsal etkinliklerde rol alırlar. Bu farklılıklar, öğrencilerin sanata bakışını ve ilgilerini etkileyebilir.

Bölgesel Faktörler ve Erzurum Örneği

Sanat eğitimi ve sanata olan ilgi sadece kişisel ve kurumsal değil, aynı zamanda bölgesel faktörlerden de etkilenmektedir. Türkiye'nin doğusunda yer alan Erzurum, sanat etkinlikleri bakımından büyük şehirlere kıyasla daha sınırlı olanaklara sahiptir. Bu durum, öğrencilerin sanatsal çevreyle etkileşimini ve dolayısıyla sanata olan ilgisini etkileyebilir. Özellikle kültürel faaliyetlerin azlığı, sanat galerilerinin ve sergi salonlarının sayısının sınırlı olması gibi faktörler sanatsal üretim ve ilgi üzerinde belirleyici olabilir (Kurt, 2016).

Ancak Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, bu sınırlı koşullara rağmen sanatsal üretimin ve eğitimin aktif bir biçimde sürdürüldüğü bir kurumdur. Bu fakültede okuyan öğrenciler, hem akademik olarak sanat eğitimi almakta hem de çeşitli sanatsal etkinliklerde yer almaktadırlar. Bu nedenle Erzurum özelinde yapılan bu araştırma, sanata ilgi konusunu bölgesel koşullar bağlamında değerlendirme açısından önemli bir örnek teşkil etmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, araştırma modeli, çalışma grubu, verilerin toplanması ve verilerin analizi bölümlerine yer verilecektir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, tarama (survey) modelinde desenlenmiş bir nicel araştırmadır. Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlihazırda var olan bir durumu, olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır (Karasar, 2022). Bu çalışmada, Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin sanata olan ilgileri mevcut durumları üzerinden analiz edilmiştir. Dolayısıyla, araştırma betimsel tarama modeli kapsamında ele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın temel amacı doğrultusunda, bu fakülte bünyesindeki dokuz farklı bölümde okuyan öğrencilerin sanata olan ilgilerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Bu nedenle çalışma grubunun oluşturulmasında farklı bölümlerden temsilci öğrencilerin yer almasına dikkat edilmiştir.

Fakültede yer alan bölümler şunlardır:

1. Resim
2. Heykel
3. Grafik Tasarımı
4. Seramik ve Cam Tasarımı
5. Moda ve Tekstil Tasarımı
6. Geleneksel Türk Sanatları
7. Müzik
8. Sahne Sanatları
9. Fotoğraf

Araştırmada yer alan öğrenciler, bu bölümlerin her birinden rastgele yöntemle seçilmiştir. Her bölümden ortalama 25-30 öğrenciye ulaşılarak ve toplamda 250 öğrenciden

oluşan geniş bir örneklem grubu elde edilmiştir. Bu sayı, Erzurum Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin toplam öğrenci sayısına oranla araştırma açısından yeterli ve temsil gücü yüksek bir örneklem oluşturmaktadır.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan 250 öğrencinin demografik özellikleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	f	%
Kadın	141	56.4
Erkek	109	43.6
Yaş	f	%
18-22 yaş	117	46.8
23-27 yaş	101	40.4
28-32 yaş	13	5.2
33-37 yaş	12	4.8
38-42 yaş	6	2.4
43 yaş ve üzeri	1	.4
Sınıf Düzeyi	f	%
Lisans 1	48	19.2
Lisans 2	63	25.2
Lisans 3	50	20.0
Lisans 4	89	35.6
Bölüm	f	%
Resim	38	15.2
Heykel	20	8.0
Seramik	22	8.8
Fotoğraf	20	8.0
Grafik Tasarım	23	9.2
Sahne Sanatları	20	8.0
Müzik Bilimleri	62	24.8
Geleneksel Türk Sanatları	25	10.0
Tekstil ve Moda Tasarım	20	8.0

Tablo 1'de elde edilen verilere göre araştırmaya toplamda 250 öğrenci katılmıştır. Katılımcıların cinsiyet dağılımı incelendiğinde, 141'inin kadın, 109'unun erkek olduğu görülmektedir. Bu durum, araştırmada kadın öğrencilerin ağırlıklı olduğunu göstermektedir.

Yaş gruplarına göre dağılımda, en fazla katılım 18–22 yaş aralığında (117 kişi) gerçekleşmiştir. Bunu 23–27 yaş aralığı (101 kişi) takip etmektedir. 43 yaş ve üzeri sadece 1 katılımcı ile temsil edilmektedir. Bu sonuç, örneklemin büyük kısmının genç bireylerden oluştuğunu göstermektedir.

Sınıf düzeyine göre bakıldığında, en fazla katılım 4. sınıf öğrencilerinden (89 kişi) olmuştur. En az katılım ise 1. sınıf öğrencilerindedir (48 kişi). Bu durum, son sınıf öğrencilerinin araştırmalara katılma konusunda daha istekli olduğunu düşündürülebilir.

Bölüm dağılımına göre en fazla katılım Müzik Bilimleri bölümünden olmuştur (62 öğrenci). En az katılım ise Heykel, Fotoğraf, Sahne Sanatları ve Tekstil ve Moda Tasarımı bölümlerindedir. Bu durum, bazı bölümlerin öğrenci sayısının azlığı ya da öğrencilerin çalışmaya katılım isteğiyle ilişkili olabilir.

Etik İlkeler

Araştırma sürecinde tüm katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmış, anketler gizlilik esasına göre değerlendirilmiştir. Hiçbir öğrencinin adı ya da kimliğini ortaya çıkaracak bilgi kullanılmamıştır.

Etik kurallar, bilimsel araştırmalarda güvenilirlik ve doğruluk açısından temel ilkeler arasında yer almaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2021). Bu bağlamda, çalışma süreci hem bilimsel hem de etik sorumluluklara uygun şekilde yürütülmüştür.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veriler, araştırmacı tarafından doğrudan yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Veri toplama süreci, fakültenin derslikleri ve atölyelerinde gerçekleştirilmiş; gönüllü katılımcılara araştırmanın amacı, gizlilik ilkeleri ve anketin içeriği hakkında ön bilgi verilmiştir.

Katılımcıların kimlik bilgileri hiçbir şekilde kaydedilmemiş, tüm yanıtlar anonim olarak değerlendirilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada, Taşkesen (2022) tarafından geliştirilen “Sanat İlgisi Ölçeği” kullanılmıştır. Bu ölçek, bireylerin sanata yönelik ilgilerini ölçmeye yönelik psikometrik geçerliliği ve güvenilirliği sağlanmış bir araçtır (Taşkesen, 2022).

Ölçek, bireylerin sanata yönelik tutumlarını, etkinliklere katılım düzeylerini ve sanatsal yönelimlerini değerlendiren çok boyutlu bir yapıdadır.

Sanat İlgisi Ölçeği toplam 20 maddeden oluşmakta ve 5'li Likert tipi bir derecelendirme sistemi (1: Kesinlikle Katılmıyorum – 5: Kesinlikle Katılıyorum) ile yanıtlanmaktadır. Ölçek maddeleri öğrencilerin sanatsal etkinliklere katılımı, sanatsal üretime yönelik eğilimleri, estetik duyarlılıkları, sanatla ilgili içerikleri takip etme sıklıkları ve sanata dair tutumlarını ölçmeye

yöneliktir. Ölçekten elde edilebilecek puanlar 1 ile 5 arasında değişmekte olup, puan yükseldikçe öğrencinin sanata ilgisinin arttığı kabul edilmektedir.

Ölçek “Duygu ve Muhakeme”, “Davranış” olmak üzere 2 boyuttan oluşmaktadır. Taşkesen (2022) tarafından yapılan geçerlilik ve güvenirlik analizlerinde, ölçeğin Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı 0.89 olarak bulunmuştur. Bu değer, ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir. Ayrıca madde-toplam korelasyonları incelendiğinde, tüm maddelerin ölçek yapısına anlamlı katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Veri Kodlama ve Analiz Süreci

Toplanan veriler, bilgisayar ortamında SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) programı aracılığıyla analiz edilmiştir. Ölçek maddeleri ters çevrilmesi gereken ifadeler kontrol edilerek kodlanmış; her katılımcının toplam puanı hesaplanmıştır. Ayrıca demografik bilgilerle (bölüm, sınıf düzeyi, cinsiyet vb.) sanata ilgi puanları arasındaki ilişkiyi incelemek için çeşitli istatistiksel testler (t-testi, ANOVA, korelasyon analizi) uygulanmıştır.

Araştırmanın temel amacı, sanata ilginin bölüm bazında değişkenlik gösterip göstermediğini anlamak olduğundan, bölümler arası karşılaştırmalarda tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, tezde ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde, elde edilmiş veriler gerekli olan istatistik testleriyle analiz edilmiş ve elde edilen bulgular yorumlanarak sunulmuştur. Bu doğrultuda, araştırma için belirlenen alt problemler sıra ile verilmiş, elde edilen istatistiksel veriler tablolar halinde gösterilmiştir. Veriler hem istatistiksel hem de mesleki açıdan değerlendirilmiştir.

Sanata karşı ilgi ölçeğinin, değerlendirilmesinde uygulanacak olumlu/olumsuz ifadelerle yönelik puanlama düzeyleri Tablo 2’de gösterilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin istatistik analizleri yapılırken olumsuz sorular “recode” yapılarak ters kodlanmıştır.

Tablo 2

Puanlama Düzeyleri

Olumlu İfadeler		Olumsuz İfadeler	
1.00-1.79	Kesinlikle katılmıyorum	1.00-1.79	Kesinlikle katılıyorum
1.80-2.59	Katılmıyorum	1.80-2.59	Katılıyorum
2.60-3.39	Kararsızım	260-3.39	Kararsızım
3.40-4.19	Katılıyorum	3.40-4.19	Katılmıyorum
4.20-5.00	Kesinlikle katılıyorum	4.20-5.00	Kesinlikle katılmıyorum

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın birinci alt problemi olan “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri ne durumdadır?” sorusuna yönelik bulgular sunulacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi puanlarını içeren veriler tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3

Sanata karşı ilgi puanlarının dağılımı

	N	$\bar{x}$	ss
Sanata Karşı İlgi Puanı	250	3.87	.58399

Tablo 3’e göre, sanat eğitimi alan öğrencilerin sanata karşı ilgi puan ortalaması 3.87, standart sapması 0.58399’dur. Bu sonuca göre sanat eğitimi alan öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin “olumlu” düzeyde olduğu söylenebilir.

Ölçeğin alt boyutları olan “duygu ve muhakeme”, “davranış” puanlarını içeren veriler tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4*“Duygu ve muhakeme”, “davranış” puanlarının dağılımı*

	N	$\bar{x}$	ss
Duygu ve Muhakeme	250	3.93	.59834
Davranış	250	3.82	.70216

Tablo 4’e göre, sanat eğitimi alan öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin puan ortalaması “Duygu ve Muhakeme” boyutunda 3.93, “Davranış” boyutunda ise 3.82’dir. Bu sonuca göre “Duygu ve muhakeme” boyutunda elde edilen puanlar ana ortalama puanın üzerinde, “Davranış” boyutunda elde edilen puanlar ise altındadır. Erzurum şehri ele alındığında sanat etkinliklerinin yetersiz olması “Davranış” boyutundan alınan puanların daha düşük olmasına neden olarak gösterilebilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın ikinci alt problemi olan “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri cinsiyet açısından farklılık göstermekte midir?” sorusuna yönelik bulgular sunulacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin cinsiyet açısından farklılık gösteri göstermediğini içeren veriler tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5*Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin cinsiyete göre anlamlılığını gösteren T-testi sonuçları*

Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Kadın	141	3.93	.53960	248	1.768	.078
Erkek	109	3.80	.63172			
Toplam	250					

Tablo 5’e göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, cinsiyete göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$, $X=3.93-3.80$). Bu durumda cinsiyet faktörünün sanata karşı ilgiyi etkilemediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin boyutlara göre cinsiyet açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından cinsiyete göre anlamlılığını gösteren T-testi sonuçları

	Kadın	141	3,99	.55586	248	1.988	.048
Boyut	Cinsiyet	N	$\bar{x}$	S	sd	t	p
Duygu ve Muhakeme	Erkek	109	3.84	.64183			
	Kadın	141	3.87	.64229	248	1.246	.214
Davranış	Erkek	109	3.75	.77127			
	Toplam	250					

Tablo 6 incelendiğinde, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumlarının “Duygu ve Muhakeme” boyutunda, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($p < 0.05$, $X = 3.99 - 3.84$). Bu durumda kadın katılımcıların erkeklere oranla sanata karşı ilgi durumlarının “Duygu ve Muhakeme” boyutunda daha olumlu düzeyde olduğu söylenebilir.

Yine Tablo 6’ya göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumlarının “Davranış” boyutunda, cinsiyete göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir. ($p > 0.05$, $X = 3.87 - 3.75$). Bu durum, sanata karşı ilginin davranış boyutunda cinsiyet faktörünün etkili olmadığını göstermektedir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri yaş açısından farklılık göstermekte midir?” sorusuna yönelik bulgular sunulacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin yaş açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin yaşa göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Gruplar arası	2.516	5	.503	1.490	.194
Gruplar içi	82.406	244	.338		
Toplam	84.921	249			

Tablo 7’ye göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, yaşa göre farklılık göstermemektedir ($p > 0.05$). Bu durumda yaş faktörünün sanata karşı ilgiyi etkilemediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin boyutlara göre yaş açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından yaşa göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Duygu ve Muhakeme	Gruplar arası	3.884	5	.777	2.223	.053
	Gruplar içi	85.261	244	.349		
	Toplam	89.145	249			
Davranış	Gruplar arası	2.653	5	.531	1.490	.373
	Gruplar içi	120.111	244	.492		
	Toplam	122.763	249			

Tablo 8'e göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, boyutlara göre yaş açısından farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri sınıf düzeyi açısından farklılık göstermekte midir?” sorusuna yönelik bulgular sunulacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin sınıf düzeyi açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 9'da verilmiştir.

Tablo 9

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Gruplar arası	2.736	3	.912	2.730	.045
Gruplar içi	82.185	246	.334		
Toplam	84.921	249			

Tablo 9'a göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, sınıf düzeyine göre farklılık göstermektedir ($p<0.05$). Bu farklılığın hangi sınıf düzeyi arasında olduğunun belirlenmesi için Post-Hoc testleri içerisinde Tukey testi yapılmış ve sonuçlar Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren TUKEY testi sonuçları

(I) Sınıf düzeyi	(J) Sınıf düzeyi	Ortalama Fark (I-J)	Std. Sap.	p
1.Sınıf	2.Sınıf	-.26062	.11074	.089
	3.Sınıf	-.30325*	.11680	.049
	4.Sınıf	-.22676	.10351	.129
2.Sınıf	1.Sınıf	.26062	.11074	.089
	3.Sınıf	-.04263	.10947	.980
	4.Sınıf	.03386	.09517	.985
3.Sınıf	1.Sınıf	.30325*	.11680	.049
	2.Sınıf	.04263	.10947	.980
	4.Sınıf	.07649	.10215	.877
4.Sınıf	1.Sınıf	.22676	.10351	.129
	2.Sınıf	-.03386	.09517	.985
	3.Sınıf	-.07649	.10215	.877

Tablo 10'a göre öğrencilerin sanata karşı ilgileri, sınıf düzeyine göre farklılık göstermektedir. Bu farklılığın 1. sınıf - 3. sınıf, arasında olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Tablo 11'de öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre dağılımını içeren istatistiki bilgiler verilmiştir.

Tablo 11

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin sınıf düzeyine göre dağılımı

	N	$\bar{x}$
1. Sınıf	48	3.66
2. Sınıf	63	3.92
3. Sınıf	50	3.97
4. Sınıf	89	3.89

Tablo 11'de verilen puan ortalamalarına göre öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin 1. sınıfta diğer sınıflara oranla daha az olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin boyutlara göre sınıf düzeyi açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından sınıf düzeyine göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Duygu ve Muhakeme	Gruplar arası	2.498	3	.833	2.364	.072
	Gruplar içi	82.185	246	.352		
	Toplam	89.145	249			
Davranış	Gruplar arası	3.128	3	1.043	2.144	.095
	Gruplar içi	119.635	246	.486		
	Toplam	122.763	249			

Tablo 12’ye göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, boyutlara göre sınıf düzeyi açısından farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde araştırmanın beşinci alt problemi olan “Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi’nde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgi düzeyleri öğrenim gördükleri bölüm açısından farklılık göstermekte midir?” sorusuna yönelik bulgular sunulacaktır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin öğrenim gördükleri bölüm açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 13’de verilmiştir

Tablo 13

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Gruplar arası	4.307	8	.538	1.609	.123
Gruplar içi	80.614	241	.334		
Toplam	84.921	249			

Tablo 13’e göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, öğrenim gördükleri bölüme göre farklılık göstermemektedir ($p>0.05$). Bu durumda öğrenim gördükleri bölüm faktörünün sanata karşı ilgiyi etkilemediği söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeylerinin boyutlara göre öğrenim gördükleri bölüm açısından farklılık gösterip göstermediğini içeren veriler tablo 14’de verilmiştir.

Tablo 14

Öğrencilerin sanata karşı ilgilerinin boyutlar açısından öğrenim gördükleri bölüme göre anlamlılığını gösteren ANOVA testi sonuçları

Boyut	Varyansın Kaynağı	Kareler Top.	sd	Kareler Ort.	F	p
Duygu ve Muhakeme	Gruplar arası	4.640	8	.580	1.654	.110
	Gruplar içi	84.505	241	.351		
	Toplam	89.145	249			
Davranış	Gruplar arası	6.246	8	.781	1.615	.121
	Gruplar içi	116.518	241	.483		
	Toplam	122.763	249			

Tablo 14'e göre, katılımcı öğrencilerin sanata karşı ilgi durumları, boyutlara göre öğrenim gördükleri bölüm açısından farklılık göstermemektedir ($p>0.05$).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin sanata karşı ilgi düzeyleri çeşitli demografik değişkenler (cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi ve bölüm) açısından incelenmiştir. Araştırma bulguları, öğrencilerin sanata olan ilgisinin genel olarak olumlu düzeyde olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin ilgi düzeyinin ortalama puanı 3.87 olup bu değer, olumlu bir tutuma işaret etmektedir. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında, “duygu ve muhakeme” boyutunda ilginin daha yüksek ($\bar{x} = 3.93$), “davranış” boyutunda ise daha düşük ($\bar{x} = 3.82$) olduğu belirlenmiştir. Bu durum, öğrencilerin sanata karşı düşünsel ve duygusal bağlarının daha güçlü, ancak bu ilginin davranışsal düzlemde daha zayıf ifade edildiğini düşündürmektedir. Özellikle Erzurum gibi sanatsal etkinliklerin sınırlı olduğu şehirlerde, davranışsal boyuttaki düşüklüğün çevresel faktörlerden kaynaklanabileceği öngörülmektedir.

Cinsiyet değişkeni açısından elde edilen bulgular, genel ilgi düzeyinde kadın ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir. Ancak alt boyutlar incelendiğinde, “duygu ve muhakeme” boyutunda kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek ilgi düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Bu sonuç, kadın öğrencilerin sanata yönelik daha yüksek duyuşsal ve bilişsel bir bağlılık geliştirdiklerini göstermektedir. “Davranış” boyutunda ise cinsiyet temelli anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Yaş değişkeni bakımından yapılan analizler, sanata karşı ilgi düzeyinde yaşa bağlı anlamlı bir farkın bulunmadığını ortaya koymuştur. Aynı şekilde yaşa bağlı olarak “duygu ve muhakeme” ve “davranış” boyutlarında da anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir. Bu durum, sanat eğitimi alan bireylerin yaşa bakılmaksızın benzer ilgi düzeylerine sahip olduğunu göstermektedir.

Sınıf düzeyi açısından yapılan karşılaştırmalarda ise anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Özellikle 1. sınıf öğrencilerinin sanata karşı ilgisinin, 3. sınıf öğrencilerine kıyasla daha düşük olduğu görülmüştür. Bu sonuç, sanat eğitiminin ilerleyen yıllarda öğrencilerde sanata yönelik ilginin artmasına katkı sağladığını düşündürmektedir. Ancak bu fark alt boyutlara (duygu ve muhakeme / davranış) yansımamış, bu boyutlarda anlamlı farklılıklar bulunmamıştır.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüm açısından yapılan analizlerde ise, sanata karşı genel ilgi düzeyi ve alt boyutlar bakımından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu durum, fakülte bünyesindeki tüm bölümlerde öğrencilerin sanata yönelik benzer ilgilere sahip olduklarını ortaya koymaktadır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakóltesi öğrencilerinin sanata yönelik tutumlarının olumlu olduğu, cinsiyet ve sınıf düzeyinin belirli boyutlarda farklılık yarattığı, ancak yaş ve bölüm değişkenlerinin anlamlı bir etki oluşturmadağıı söylenebilir. Bu bulgular, sanat eğitiminin etkisini ve öğrenci profiline göre tutum farklarını anlamada önemli ipuçları sunmaktadır. Ayrıca, davranışsal ilginin görece düşük çıkması, kültürel-sosyal çevre ve etkinlik olanaklarının yetersizliği gibi dışsal faktörlerin sanatla kurulan baęa etkisini düşündürmektedir. Bu bağlamda, sanatsal faaliyetlerin artırılması ve öğrencilerin sanatla etkileşimini güçlendirecek ortamların sağlanması önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

- Bayramın, İ. (2011). *Wassily Kandinsky'nin sanat tanımı* (Tez No. 300424) [Yüksek Lisans tezi, Işık Üniversitesi]. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal Tez Merkezi.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2021). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (30. Baskı). Pegem Akademi.
- Çetin, G. (2018). Üniversite öğrencilerinin sanata bakış açıları. *Sanat ve Eğitim Dergisi*, 6(2), 45-60. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/65646/936806>
- Çetin, G. (2014). Üniversite öğrencilerinin sanata ilgileri üzerine bir araştırma. *Sanat ve Eğitim Dergisi*, 2(1), 45–58. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/65646/936806>
- Çevik, Y. (2019). Güzel sanatlar fakültesi öğrencilerinin sanata ilgi düzeylerinin bölümlere göre incelenmesi. *Uluslararası Sanat Eğitimi Dergisi*, 7(1), 81–93. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sosekev/issue/71837/1155570>
- Dede, H. (2017). *Ebeveyni sanat eğitimcisi olan öğrencilerin sanata karşı ilgi düzeyleri ile yaratıcılık düzeyleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi* (Tez No. 450217).[Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi] Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Erinç, S. (2015). Türkiye’de güzel sanatlar eğitimi üzerine genel bir değerlendirme. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 12(2), 15–30. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2106459>
- Ersoy, A., & Dalkıran, M. (2016). Öğrencilerin sanat algısı ve sanata ilgileri. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(2), 101–115. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/baebd/issue/86519/1469500>
- Gönen, S., & Kurt, G. (2019). Sanat eğitiminin üniversite öğrencilerinin estetik algılarına etkisi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 132–150. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/auebfd/article/617124>
- Karakuş, F. (2019). Üniversite öğrencilerinde yaşa göre sanatsal ilgi farklılıkları. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 145–162. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/etad>
- Karasar, N. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar, ilkeler, teknikler* (35. Baskı). Nobel Yayıncılık.
- Önder, M. (2012). Sanata İlgi Ölçeği: Geliştirme ve Geçerlik Çalışması. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 12(4), 102–113.
- Öztürk, M. (2020). Üniversite öğrencilerinin sanata ilgisi: Sosyodemografik bir değerlendirme. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(1), 67–84. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanattasarim>
- Özsoy, V. (2016). Sanat eğitimi ve yaratıcılık. *Sanat Eğitimi Dergisi*, 4(1), 55–70. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sanattasarim>

- Öztürk, M. (2011). Sanat Eğitiminin Önemi ve Sanata İlgisi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 1(2), 14-25.
- Taşkesen, O. (2014). *Sanat ilgisi ölçeğinin geliştirilmesi: Üniversite öğrencilerinin sanata olan ilgilerinin düşünce, duygu ve davranış boyutlarında ölçümü*. Selçuk Üniversitesi.
- Taşkesen, O., & Bangir-Alpan, G. (2018). *Farklı lise türlerinde öğrenim gören öğrencilerin sanata olan ilgilerinin kişilik özellikleriyle ilişkisi*. Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kafkasegt/issue/73702/1095909>
- Taşkesen, O. (2020). Sanat ilgisi ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13(74), 912–921. <https://doi.org/10.17719/jisr.2020.4212><https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=3E4roh13G2oO6cy2iifaPQ&no=QvNEwG0ehzPAIyZDd1nsrw>
- Yıldız, M. (2018). Sanata olan ilgiyi etkileyen bireysel ve çevresel faktörler. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, 5(2), 75–88.